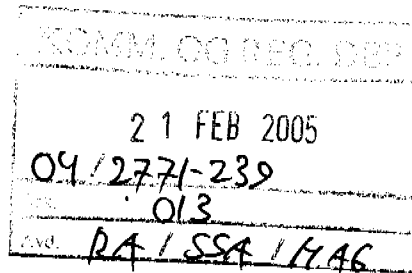

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep

0032 OSLO

Vår dato:
18.02.2005

Vår referanse:
200500422-11

Deres dato:

Deres referanse:

Arkivnr.:
000

Org. nr.:
964 982 953

Høringsuttalelse til NOU 2004:19 Livskraftige distrikter og regioner

Et vises til departementets brev av 14. oktober 2004 med invitasjon til høring vedr. de tema i Distriktskommisjonens utredning som berører fylkeskommunens rolle som regional utviklingsaktør.

Nordland fylkeskommune har funnet det formålstjenlig å behandle hele Distriktskommisjonens forslag i en samlet sak. Ettersom det ikke var mulig for fylkestinget å overholde departementets høringsfrist, ble Fylkesrådets innstilling til uttalelse oversendt departementet via e-post datert 14. januar 2005 og parallelt sendt per post.

Fylkestinget i Nordland har i møte 17. februar vedtatt felles høringsuttalelse til Distriktskommisjonens utredning og KOU 2004:1 Sterke regioner – forslag til ny regioninndeling av Norge, som følger:

1. Fylkestinget i Nordland mener at følgende prinsipper, som er grunnlaget for fylkeskommunens uttalelse, må legges til grunn for en ny forvaltningsreform:
 - Arbeidet for regional utvikling og verdiskaping må forankres i direkte folkevalgte organ i regionene.
 - Alle regionene må tilføres oppgaver, makt og virkemidler som gir nødvendig handlingsrom for utviklerrollen.
 - De folkevalgte regioner skal ha som særskilt oppgave å samordne de mange offentlige politikkområder i den enkelte region.
 - Folkevalgt lokal og regional forvaltning grunnlovsfestes som del av forfatningen.
 - Fylkesmannens ansvar og oppgaver avgrenses til å ivareta statlig kontroll-veilednings- og tilsynsfunksjoner for kommunene. Fylkesmannen skal ikke føre tilsyn med regioner under direkte folkevalgt styring.
 - Sametinget bør ha vesentlig innflytelse på hvordan den regionale forvaltning utøves på politikkområder som er viktig for den samiske befolkning.
2. Fylkestinget slutter seg i hovedsak til flertallets anbefaling, slik den fremkommer i den oppsummerende beskrivelsen av "Trenivåmodellen". Det er fylkestinget oppfatning at

regionalt folkevalgt ansvar for disse oppgaveområdene, som alle er viktige innsatsfaktorer for regional utvikling, samlet vil sikre bedre samordning og mer effektiv utnyttelse av offentlig ressurser enn dagens forvaltningsregime gir muligheter til.

Fylkestinget støtter flertallets forslag om 3 folkevalgte nivå, og at regionene må tilføres flere oppgaver og økt myndighet med tilhørende økonomiske virkemidler. Hvis Stortinget og Regjeringen ikke er villige til å foreta delegering av ansvar og myndighet i et slikt omfang, ser vi det som lite hensiktsmessig å igangsette en større prosess for å etablere en ny geografisk inndeling av regioner.

3. Fylkestinget slutter seg til kommisjonens visjon, mål og overordnede strategier for distrikts- og regionalpolitikken.

Fylkestinget er enig i kommisjonens overordnede strategier for regional- og distriktpolitikken:

- politikk for å møte endring
- vekt på den brede politikken
- desentralisering av makt til folkevalgte organer
- utnytte handlingsrommet i den smale distriktpolitikken.

Fylkestinget er enig i at regionalpolitikken og distriktpolitikken bør være to politikkområder med ulike mål og innretninger.

Det overordnede mål for regionalpolitikken er å skape vekst i alle deler av landet for å øke den nasjonale verdiskapingen.

Distriktpolitikken skal ha et fordelingsperspektiv som sikrer mest mulig likeverdige rammevilkår og velferdstilbud i alle deler av landet.

4. Fylkestinget stiller seg bak kommisjonens anbefaling om at desentralisering av makt til direkte folkevalgte organer må være en hovedstrategi for å utløse mer av verdiskapingspotensialet i landet. Dette er en nødvendig forutsetning for at lokalsamfunn og regioner skal kunne ta større ansvar for egen utvikling. Det innebærer at man også må akseptere større forskjeller i regional prioritering, ettersom politikken vil måtte utformes i forhold til de særegne regionale fortrinn og utfordringer i ulike regioner. Fylkestinget viser i denne sammenheng til ansvarsreformen som er positivt mottatt i Nordland. Et folkevalgt regionalt nivå vil være mer prioriterings- og kostnadseffektiv enn alternative former for territoriell samordning.

Å utvikle myndige og sterke regioner vil kreve omfattende endringer i politikk og styringsstruktur. Fylkestinget ser det som viktig å komme rask i gang med tiltak som kan gjennomføres innenfor dagens styringsstruktur og heller bruke mer tid til prosesser for nødvendig endringer av grunnleggende karakter.

Fylkestinget understreker at større makt til regionene ikke skal være et steg i retning av føderalisering. Det er viktig at staten, som har det overordnede ansvar for sektorpolitikken, blir tydeligere på helheten i distrikts- og regionalpolitikken. For demokratisk styrte regioner blir det en stor utfordring å oppnå bedre territoriell samordning av alle politikkområder som har betydning for verdiskaping og folks velferd i regionene.

5. Fylkestinget understreker at det med overføring av oppgaver og ansvar til regionalt nivå må følge myndighet og økonomiske ressurser i henhold til det finansielle

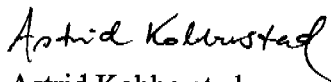
ansvarsprinsipp. Ved fastsetting av økonomiske rammer for det regionalpolitiske nivå er det prinsippet om at "pengene følger oppgavene" som må gjelde. Dette er en forutsetning for at regionene skal kunne løse oppgavene og ha troverdighet som ledende partner i det regionale partnerskap.

Fylkestinget forutsetter at staten inngår forpliktende avtaler basert på et forhandlingsinstitutt med kommunesektoren.

6. Fylkestinget mener at Nordland fylke i utgangspunktet er en stor nok region, selv ved overføring av nye oppgaver. Ut fra dagens kommunikasjonsmønster er det likevel aktuelt å foreta mindre justeringer av grensene. Fylkestinget støtter forslaget til inndeling i 9 regioner som er beskrevet i KS' utredning. Dette alternativet omfatter Nordland fylke og deler av Sør-Troms (Harstad-regionen) som én region, og kan utgjøre en sterk regional enhet som også vil være funksjonell i forhold til samordning.
7. Regionaliseringsreformen bør gjennomføres i et raskere tempo enn regjeringa har lagt opp til. Det bør ikke gjennomføres evaluering i 2005, ettersom det i dagens fylker er enighet om en raskest mulig reform. Nordland fylkesting mener valg av regionting bør gjennomføres sammen med Stortingsvalget i 2009.

Til orientering følger vedlagt saksforelegg samt saksprotokoll for fylkestingsak 16/05.

Med hilsen

Astrid Kobberstad
rådgiver

Vedlegg:

1. Fylkestingsak 16/05 Høringsuttalelse til Distriktskommisjonens utredning og KS-rapporten Sterke regioner
2. Saksprotokoll